

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

MOTSHEANONG/PHUPJANE 2025

TATAISO YA HO TSHWAYA

MATSHWAO: 100

Tataiso ena ya ho tshwaya e na le maqephe a 11.

KAROLO YA A: MOQOQO

Dintlha tsa tataiso tsa meqoqo

1.1 Phephetso eo ke e hlotseng ka katileho.

Mohlahllobuwa o ngola moqoqo ka phepetso eo a e hlotseng ka katileho.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Moqoqong ona mohlahllobuwa a ka qoqa ka phephetso eo a kopaneng le yona.
- A ka hlalosa maikutlo a hae ka se ileng sa mo hlahela.
- A ka pheta kamoo a ileng a atleha ho hlola phephetso eo.

[50]

1.2 Feberu ya dikgoho e tlisitse mathata maphelong a rona le na ha ka bophara.

Moqoqong ona mohlahllobuwa o qoqa ka mabaka a etsang hore feberu ya dikgoho e tlise mathata setjhabeng.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Mohlahlobuwa a ka hlalosa kamoo bophelo bo thatafetseng kateng ka baka la feberu ya dikgoho;
- A ka hlalosa sesosa sa feberu eo;
- A ka fana ka keletso hodima qaka ena.

[50]

1.3 Na matsatsing a kajeno ho nyala sethepu ke ntho e nepahetseng?

Mofuteng ona wa moqoqo mohlahllobuwa o kgetha lehlakore, o lokela ho tshehetsa lehlakore la hae la sehlooho ka ho totobatsa ntlhakemo ya hae.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Mohlahlobuwa ha a dumellana le sehlooho, a hlakise kamoo sethepu se nepahetseng kateng;
- Mohlahlobuwa ha a hanana le sehlooho, a hlakise kamoo sethepu se sa nepahalang kateng.
- A be a fane ka ntlhakemo ya hae hodima seo a se kgethileng.

[50]

1.4 Dikgwebo tsa melata di a thusa hape di senyetsa setjhaba.

Mofuteng ona wa moqoqo mohlahllobuwa o tshehetsa mahlakore a mabedi a taba mme qetellong a hlakise ntlhakemo ya hae.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Mohlahlobuwa a tshehetse mahlakore a mabedi a taba ena ka ho fana ka dintle le dimpe tse bakwang ke dikgwebo tsa mofuta oo;
- A seholle tshebetso ya dikgwebo tsa melata;
- A thoholetse tse ntle tse tliswang ke dikgwebo tseo;
- Mohlahlobuwa a hlakise ntlhakemo ya hae.

[50]

1.5 Ke ithutile hore matsoho a a hlatswana.

Mofuteng ona wa moqoqo mohlahlobuwa o tebisa maikutlo le ho hlalosa sehlooho ka botebo.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Mohlahlobuwa a ka qoqa kamoo ho leng molemo kateng hore batho ba thusane.
- A ka hlakisa bohlokwa ba ho ananela thuso ho tswa ho ba bang.

[50]

1.6– Setshwantsho sa 1.6, 1.7 le 1.8

1.8

Moqoqong ona mohlahlobuwa o boha setshwantsho, mme o iqapela sehlooho ka mohopolo wa sehlooho o qholotswang maikutlong a hae.

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Moqoqo ona o ka ngolwa ho tswa lehlakoreng lefe kapa lefe, ho latela moelelo oo a o fumanang ka setshwantsho.

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:

50

KAROLO YA A: MOQOQO

Ho tshwaya tema ya boiqapelo

Moqoqo o lokela hore o bonahale hore o tshwauwe wa ba wa abelwa matshwao ka tshwanelo. Matshwao a abilweng bakeng sa moqoqo, a lokela a be a le bopaki ba hore o tshwauwe ka nepo.

Ho fapano le kgutsufatso, moo ho nang le dipehelo tsa mantswe tse notlehileng, moqoqo wona ke mosebetsi wa boiqapelo. Haeba moqoqo o phalla malebana le boiqapelo ebile o hapa mmadi, ha se toka ho tsepamisa maikutlo ho bolelele feela ho sa tsotellwe dikahare. Molao o ka sehloohong ke wa hore:

Ha ho na dikotlo tse ding tse ka eketswang kaha ruburiki ka boyona e na le dikotlo tsa yona.

MEFUTA YA MEQOQO

Mefuta ya Ditema	Ditema tsa Phetelo/o hlilosang	Ditema tsa Dinnete	Ngangisano/o sa nkeng lehlakore (Ditema tse susumetsang)
Sebopheho sa ka ntle	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Selelekela Mmele Phethelo 	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Dihloohwana Selelekela Mmele Phethelo 	<ul style="list-style-type: none"> Sehlooho Selelekela Mmele Phethelo
Sebopheho sa seratswana	Mohato/Seitepe Moralo wa mantha o hatellang hodima ditsela tse itseng tsa ho etsa dintlo le tsa phetelo tse itshetlehileng hodima tlhahlamano ya diketsahalo ho latela nako. <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolu wa sehlooho Dipolelo tsa tlatselso ho bontsha tlhahlamano ya diketsahalo. 	Ketane Dipolelo tse hlahang di latelana di hokahantswe ke polelo e tlang pele. <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolu wa sehlooho Dipolelo tsa tlatselso 	Mokolokotwane Mathathama a dingangisano/dinnete tse phaelletseng ho tshehetsa ntla e itseng. Botsitso Ho tshehetsa mahlakore ka bobedi ka dingangisano tse lekalekanang mabapi/kgahlanolong le ntihakgolo, e le ho fana ka tekatekano lehlakoreng ka leng. Ngangisano: Selelekela – nthakemo e hlake Mmele: <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolu wa sehlooho. Bopaki – dipolelwana tse tshehetsang polelo e jereng mohopolu wa sehlooho. Tlhaloso ya bopaki – ho bontsha kamoo e tsamaellanang le polelo e jereng mohopolu wa sehlooho kateng. Lehokela le tlisang momahano diratswaneng. Dingangisano tse latelwang ke dithaloso Phethelo: <ul style="list-style-type: none"> Dikgothaletso Kgutsufatso/phethelo Nthakemo e hlahelle O sa nkeng lehlakore: Selelekela – nthakemo e hlake Mmele: <ul style="list-style-type: none"> Polelo ya mohopolu wa sehlooho Bopaki – dipolelwana tse tshehetsang polelo e jereng mohopolu wa sehlooho. Tlhaloso ya bopaki – ho bontsha kamoo e tsamaellanang le polelo e jereng mohopolu wa sehlooho. Lehokela le tlisang momahano diratswaneng. Dintla tse kgahlanolong le sehlooho hammmo le mabaka. Phethelo: <ul style="list-style-type: none"> Dikgothaletso Kgutsufatso/phethelo Nthakemo e hlahelle
Makgetha (Matshwao)	<ul style="list-style-type: none"> Di re qoqela ka pale e mabapi le motho/batho, sebaka le nako ya diketsahalo. Di na le mopheti kapa mongodi wa pale. 	<ul style="list-style-type: none"> Di fana ka tsebo kapa tlhahisoleseding ya nnete. 	<ul style="list-style-type: none"> Di ikemiseditse ho hohela/ho okaoketsa maikutlo kapa diketsa tsa mmadi.

Makgetha a puo	<ul style="list-style-type: none"> Puo ya semmuso kapa eo e seng ya semmuso Lekgathe lefetile le sebediswa haholo. Mahokedi a kang kamora, yaba, pele ho moo, pele, kahoo, jj. 	<ul style="list-style-type: none"> Puo ya semmuso Lekgathe lejwale le a sebediswa. Puo e sa bontsheng maikutlo a mongodi Jakone (puo e sebediswang lekaleng le ikgethileng la tsa mosebetsi.) Sehalo sa semmuso 	<ul style="list-style-type: none"> Puo e tobang taba e a sebediswa. Puo ya bonono, e kang ya mekgabisopuo. E hlaha eka e tseba matswalo le ditabatabelo tsa rona kahoo di sebedisa monyetla oo ho okaoketsa maikutlo a babadi. E hlahisa dikgopolotaba eka ke taba. ditshwantsho & tshebediso ya mmala. Dingangisano tse sekametseng lehlakoreng le le leng.
-----------------------	---	--	--

ELA TLHOKO:

- Sebedisa ruburiki ena e latelang ka nako tsohle ha o lekanyetsa meqoqo.
- Matshwao a 0–50 a arotswe ho ya ka dikgato tse 5 tsa ditlhaloso tsa phihlello.
- Lekgetheng la Dikahare, Puo le Setaele, tlhaloso e nngwe le e nngwe ya phihlello e arotswe habedi ho hlahisa boemo bo hodimo le boemo bo tlase; boemo bo bong le bo bong bo na le tlhaloso ya bona.
- Lekgetha la Sebopoho lona ha le a arolwa ka bokgoni bo nang le boemo bo hodimo le bo tlase.

SENOTLOLO SA HO TSHWAYA:

Makgetha a tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare le Moralo (60%)	30	DM =
Puo le Setaele le Tokiso ya diphoso (30%)	15	PST =
Sebopoho (10%)	05	Seb =
Matshwao ohle	50	

KAROLO YA A: RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO – (MATSHWAO A 50) SESOTHO PUO YA LAPENG (HL) – SLKT

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
DIKAHARE LE MORALO Nehelano ya sehlloo: tlhophiso ya mehopolo le dintla, kelohloko ya baamohedi ba ditaba, maikemisetso le maemo	28–30 -nehelano e bontshang kutwisiso e babatsehang ya sehlloo e supang bokgoni bo ikgethang -mehopolo e bontsha boqhetseke, e phephetsa monahano, mme ke e sutsitseng -e hlophisitswe ka tsela e ikgethang/babatsehang, mme e momahane ka tshwanelo ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo	22–24 -nehelano e ralehileng hantle haholo -mehopolo e tsamaellana le sehlloo ka bottalo, e a kgahlisa, mme e na le bopaki ba mehopolo e sutsitseng -o hlophisitswe hantle haholo, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo	16–18 - nehelano ke e kgotsofatsang ditlhokeho; - mehopolo e momahane ka tsela e kgotsofatsang le e kgodisang; - o hlophisitswe ka tsela e utlwisisehang mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo	10–12 -nehelano e momahane mona le mane; -mehopolo ke e seng ya boiqapel, mme e sa hlakang; -ho na le bopaki bo seng bokae ba tlhophiso le momahano ya nehelano	4–6 -nehelano e tswile lekoteng hohang; -mehopolo ke e sa tsepamang e dubakaneng; -ha e utlwahale, mme dintla di a phetakkwa; -ha e a hlophiswa ka tshwanelo le momahano ha e yo.
	25–27 - mosebetsi o tswileng matsoho leha o haellwa ke dintla tse ikgethang tsa moqoqo o babatsehang; - mehopolo ke e sutsitseng mme e bontsha boqhetseke; - o hlophisitswe hantle haholo ka tsela e ikgethang, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo.	19–21 - Nehelano e radilweng hantle; - mehopolo ke e loketseng mme ke e thahaselisang - o hlophisitswe hantle ka tsela e bontshang bokgoni, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo.	13–15 -nehelano e a kgotsofatsa leha e sa hlaka mona le mane -mehopolo e momahane le ho kgodisa ka tsela e mahareng -ho na le tlhophiso le momahano e itseng ho kenyelieditswe selelekela, mmele le qetelo	7–9 -nehelano boholo e tswile lekoteng -mehopolo ha e a momahana ka tshwanelo, mme e a lahlehsa -nehelano e na le bopaki bo fokolang haholo ba tlhophiso le momahano	0–3 -boiteko ha bo yo ba ho arabela sehlloo -mehopolo e tswile lekoteng ka ho phethahala, ha e a nepahala -nehelano ha e a tsepama sehlloong, mme e dubakane
MATSHWAO A: 30 PUO, SETAELE LE TOKISO YA DIPHOSO Sehalo, rejisetara, setaele tloltontswe ke loketse sepheo ka tsela e babatsehang, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo; - tshebediso ya hae ya puo e a ikgetha, mme e bontsha boitshepo ka tsela e tsotehang - o sebedisitse sehalo se sefutho mme se sumusetsang ka tsela e ikgethang - o batla o hloka diphoso tsa puo le tsamopeleto; - o radilwe ka bokgoni bo tsotehang haholo.	14–15 - sehalo, rejisetara, setaele le tloltontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo haholo; - tshebediso ya puo e matla mme ho sebedisitswe sehalo se loketseng ka nako tsohle; - boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto; - o radilwe hantle haholo.	11–12 - sehalo, rejisetara, setaele le tloltontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo -tshebediso ya puo ke e loketseng, mme e fetisa moelego ka tshwanelo -puo ya bonono ke e loketseng, mme e sebedisitswe ka tshwanelo -sehalo se sebedisitswe ka tshwanelo: -o radilwe ka tsela e mahareng feela	8–9 -sehalo, rejisetara, setaele le tloltontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo -tshebediso ya puo ke e loketseng, mme e fetisa moelego ka tshwanelo -puo ya bonono ke e loketseng, mme e sebedisitswe ka tshwanelo -sehalo mmoho le moelego o hlahiswang ke tema ke tse sa lokelang -ho sebedisitswe tloltontswe ya motheo feela	5–6 -sehalo, rejisetara, setaele le tloltontswe ha di a lokela sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo -puo e sebedisitswe feela ka tsela ya motheo -sehalo mmoho le moelego o hlahiswang ke tema ke tse sa lokelang -ho sebedisitswe tloltontswe ya motheo feela	0–3 -puo e sebedisitsweng ha se e utlwisisehang -sehalo, rejisetara, setaele le tloltontswe ha di a lokela baamohedi ba ditaba, sepheo le maemo -tshebediso ya tloltontswe e haellang haholo hoo nehelano e sa utlwisisehang
	13 - tshebediso ya puo ke e matla mme e loketseng maemo - o batla o hloka diphoso tsa puo le tsamopeleto; - o radilwe ka bokgoni bo tsotehang.	10 - tshebediso ya puo ke e nepahetseng, mme e sumusetsang sehalo sa tema - sehalo ke se matla mme se loketseng; - ho na le diphoso tse eng kae tsa puo le tsamopeleto; - o radilwe hantle.	7 -tshebediso ya puo ke e kgotsofatsang leha ho na le ho se tsamaellana mona le mane -Ka kakaretso sehalo ke se loketseng leha puo ya bonono e le e haellang	4 -puo ke ya motheo feela, mme e sebedisitswe ka tsela e haellang -popeho ya dipolelo ke e tshwanang e se nang motswako -tloltontswe e haella haholo feela	
MATSHWAO A: 15 SEBOPEHO Makgetha a tema: popeho ya dipolelo le kgodiso ya diratswana. MATSHWAO A: 5	5 -kgodiso ya sehlloo ke e babatsehang -katoloso ya mehopolo ya sehlloo ke e ikgethang -dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e ikgethang	4 - mehopolo ke e hodisang sehlloo ka tshwanelo - momahano e bopilweng ke e supang bokgoni; - dipolelo le diratswana di bopilwe hantle haholo	3 - mehopolo ke e loketseng e hodisang sehlloo ka tsela e mahareng - dipolelo le diratswana di bopilwe hantle; - moqoqo ntse o hlahisa moelego.	2 -e meng ya mehopolo ke e utlwahalang -dipolelo le diratswana di na le diphoso -moqoqo o a utlwisiseha leha o le diphoso tse itseng	0–1 - mehopolo ya bohlokwa e a haella -dipolelo le diratswana tse hlahisweng ke tse fosahetseng -moqoqo ha o na moelego o lebelletseng

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO

Ho tshwaya tema ya boiqapelo

Tema ya kgokahano e lokela hore e bonahale hore e badilwe le ho tshwauwa ya ba ya abelwa matshwao ka tshwanelo.

Ho fapano le kgutsufatso, moo ho nang le dipehelo tsa mantswe tse notlehileng, tema ya kgokahano yona ke mosebetsi wa boiqapelo. Haeba tema e phalla malebana le boiqapelo ebole e hapa mmadi, ha se toka ho tsepamisa maikutlo ho bolelele feela ho sa tsotellwe dikahare. Molao o ka sehloohong ke wa hore:

Ha ho na dikotlo tse ding tse ka eketswang kaha ruburiki ka boyona e na le dikotlo tsa yona.

POTSO YA 2

2.1 RAPOROTO YA SEMMUSO

Sebopoho

- Molaodi eo raporoto e lebisitsweng ho yena;
- Sehlooho sa raporoto;
- Ditaba kapa dintlha tseo ho tlalehwang ka tsona;
- Diphumano;
- Diqeto;
- Ditlhahiso/ditshisinyo
- Mohla le tshaeno

Dikahare tse ka lebellwang e ka ba tsena tse latelang:

- Mohlahlobuwa a ka tlaleha kamoo basebeletsi ba sa sebetseng ka botshepehi kateng;
- Mohlahlobuwa o ngola raporoto e yang ho molaodi wa kantoro ya tlhahlobo ya makoloi e le ho pepesa bobodu bo etswang ke basebetsi ba pasisang dikoloi tse seng maemong a matle;
- A ka hlakisa le moo manyofonyofo ana a etsahallang teng;
- A ka halosa hape mokgwa oo ba ka thibelang manyofonyofo ana.

[25]

2.2 LENGOLO LA SEMMUSO

Sebopoho

- Diaterese di pedi;
- Aterese ya mongodi wa lengolo e ngolwa ho tloha mahareng a leqephe ho leba ka letsohong le letona, e nto latelwa *ke letsatsi, kgwedi le selemo*, feela jwalo ka lengolo la setlwaedi;
- *Aterese ya ya ngollwang* (moamohedi) e ngolwa ka letsohong le letshehadi. Aterese ya moamohedi e etellwe pele ke maemo a tshebetso a ya ngollwang, ebe ho latela aterese ya hae ka botlalo;
- Tlasa aterese ho ngolwe tumediso (monghadi, mofumahadi kapa mofumahatsana) ka botlalo, e seng dikgutsufatso (Mong/Mof);
- Tlasa tumediso ho ngolwa *mola wa sehlooho* – o totobatsang sepheo sa lengolo leo;
- Kamora mola wa sehlooho ho ngolwa seratswana sa selelekela seo e leng ntshetsopele ya ditaba;

- Ho feta mona seratswana se seng le se seng ke se matlafatsang mahlakore a fapaneng a taba eo ho buuwang ka yona. Ho siuwe mola pakeng tsa diratswana;
- Qetelo le yona ke ya puo ya semmuso, mme e ka ngolwa e le 'Ka botshepehi', 'Wa tsena', 'Ka boikokobetso', jj.
- Ya ngolang lengolo o lokela ho saena pele. A nto ngola lebitso la hae ka bottlalo ka tlase.

Dikahare tse ka lebellwang:

- Mohlahlobuwa a ka bua ka mathata ao a tobaneng le ona ka dieta tseo a di rekileng marangranng;
- A ka hhalosa maemo a dieta tseo ka bottlalo.
- A ka fana ka tharollo ya hore ho etsahale eng.

[25]

2.3 ATIKELE E YANG KORANTENG

Ena ke tokomane ya dikgokahano e yang dimakasineng.

Sebopoho

- Atikele e ba le sehlooho se matla se bileng se hohela mahlo a mmadi;
- Lebitso la moqolotsi wa ditaba le sebaka seo atikele e ngolletsweng teng di ngolwa ka hodima seratswana sa pele;
- E arolwa ka dikholomo tse bopilweng ka diratswana tse kgutshwane;
- Ditaba di hlahiswa ka sebopoho sa phiramiti/fanele.

ELA TLHOKO: Ha mohlahlobuwa a sa ngola atikele ka mokgwa wa dikholomo/boloko, a se fuwe kotlo.

Dikahare:

- Mohlahlobuwa a ka qala pele ka sepheo sa atikele e leng moaparo o swabisang o tenwang mehleng ena;
- A hhalose hore moaparo o swabisang ke o jwang;
- A fane ka dikeletso moo a eletsang batho ka moaparo o nepahetseng o ka aparwang mehleng ena.

[25]

2.4 INTHAVIU

Inthaviu ke puisano e ikgethang dipakeng tsa batho ba babedi kapa ho feta moo, ka sepheo se itseng.

Sebopoho

- Ya etellang inthaviu o botsa dipotso ka tsela e tla utulla dikarabo tseo a di lebelletseng;
- Jwalo ka ho puisano, lebitso la sebui le ngolwe ka letsohong le letshehadi la leqephe, le bile le latelwa ke letshwao la kgutlopedi;
- Selelekeleng mmotsi o nehelana ka tlahisoleseding e amanang le sepheo sa inthaviu;
- Mmeleng mmotsi o botsa mmotsuwa dipotso tse itshetlehileng sehloohong se itseng mme mmotsuwa o araba dipotso tsena;
- Dipotso di ka nyalana le dikarabo tse hlahisitsweng pejana, mme dikarabo tsohle di tobe dipotso;

- 2.4 • Sehalo e be se lokelang kopano ena, mme puo e be ya semmuso.

Dikahare tse ka lebellwang:

- Mohlahlouwa a ngole inthaviu eo a tleng ho ba le seabo ho yona, e dipakeng tsa hae le mosuwehlooho wa sekolo sa habo, moo a hlalosang tsa boitokisetso ba hae ha a ne a hlotse dingangisano tsa dikolo tsa puo e hlophisisweng.

[25]

2.5 LENGOLO LA SETSWALLE

Sebopheho

- Aterese e nngwe, ya mongodi, mme e ngolwa e qala hodimo bohareng ba leqephe ho tloha tsohong le letshehadi ho ya ho le letona;
- Aterese e ngolwa ka mokgwa wa boloko; ha ho ngolwe matshwao a puo, ntle le ha ho sebedisitswe aterese ya lebokoso la poso;
- Aterese ya moamohedi (ya ngollwang) ha e hlahiswe mofuteng ona wa lengolo;
- Kamora mohla ho tlolwa mola, ebe ho tla tumediso;
- Seratswana sa selelekela se lokela ho ba sekgutshwanyane;
- Mmele wa lengolo o ahwe ka diratswana tse seng kae;
- Qetelo ya lengolo ke e kgutshwane ka tlwaelo, mme e phethela ditaba;
- Lengolong la setlwaedi ha ho hlokehe hore o ngole fane ya hao.

Dikahare tse ka lebellwang:

- Mohlahlouwa o ngola lengolo ho leboha rakgadi ha a ne a mo etetse.
- A hlahise le kamoo a thabetseng tsohle kateng.

[25]

2.6 TSA BOPHELO BA MOFU

Ena ke tokomane eo ho yona ho buuwang ka tsa bophelo ba mofu.

Dikahare:

- Mohlahlouwa a hlahise mabitso a mofu le a batswadi, tlhaho jj
- A bue ka tsa thuto, mosebetsi, lenyalo, jj
- A bue ka sesosa sa lefu le letsatsi la lefu, maballo le seboko.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B:	50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA:	100

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**ELA TLHOKO:**

- Sebedisa ruburiki ena e latelang ka nako tsohle ha o lekanyetsa ditema tsa kgokahano.
- Matshwao a 0–25 a arotswe ho ya ka dikgato tse 5 tsa ditlhaloso tsa phihlello.

SENOTLOLO SA HO TSHWAYA:

Makgetha a Tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare, Moralo le Sebopoho (60%)	15	DMS =
Puo, Setaele le Tokiso ya diphoson (40%)	10	PST =
MATSHWAO OHLE	25	

Ho tshwaya tema ya boiqapelo

Tema ha e a lokela hore e abelwe matshwao ntle le sesupo sa hore e badilwe hantle ka nepo. Matshwao a qetelo a abilweng bakeng sa tema, a lokela a be le bopaki ba hore e tshwauwe ka nepo.

Ho fapana le kgutsufatso, moo ho nang le dipehelo tsa mantswe tse notlehileng, tema ke mosebetsi wa boiqapelo. Haeba tema e phalla malebana le boiqapelo ebile e hapa mmadi, ha se toka ho tsepamisa maikutlo ho bolelele feela ho sa tsotellwe dikahare. Molao o ka sehloohong ke wa hore:

- Ha ho na dikotlo tse ding tse ka eketswang kaha ruburiki ka boyona e na le dikotlo tsa yona.

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA TEMA YA KGOKAHANO – SESOTHO PUO YA LAPENG [MATSHWAO A 25]

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
DIKAHARE, MORALO LE SEBOPHEHO (Nehelano le mehopolo) Ho rala, ho hlophisa mehopolo Kelohloko ya maikemisetso, baamohedi ba ditaba le matshwao/makgetha a tema le maemo	13–15 -Nehelano e babatsehang ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang -Mehopolo e matla e sutsitseng -Tsebo e batsi ya makgetha a mofuta ona wa tema -Nehelano ha e kgere e tsepame seholohong -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng, tse hhalositsweng ka botebo, mme dintlha di tshehetsa seholoho -Sebopheho ke se loketseng se nang le diphoso tse itseng	10–12 -Nehelano e ntle haholo e bontshang tsebo e ntle ya makgetha a mofuta ona wa tema -Nehelano ha e kgere e tsepame seholohong -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng, tse hhalositsweng ka botebo, mme dintlha di tshehetsa seholoho -Sebopheho ke se loketseng se nang le diphoso tse itseng	7–9 -Nehelano e lekaneng e bontshang tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Nehelano e na le tsepamo e itseng feela seholohong mme ho na le ho kgere ho itseng -Mehopolo le dikahare di na le momahano e amohelehang -Ke dintlha tse itseng feela tse tshehetsang seholoho -Ka kakaretso sebopheho ke se loketseng empa se nang le diphoso tse mmalwa	4–6 -Nehelano ya motheo e bontshang tsebo ya makgetha a itseng feela a mofuta ona wa tema -Nehelano ha e a tsepama seholohong ka ho phethahala mme e a kgere -Mehopolo le dikahare ha se ka mehla di momahaneng -Seholoho se tshehetswa ke dintlha tse itseng feela -Sebopheho se foofo feela, mme se na le bohlotsa bo boholo	0–3 -Nehelano e totobatsa kgaello ya tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Moelelo o nyotobetswa ke ho kgere ho hoholo -Mehopolo le dikahare ha di na momahano -Ke dintlha tse mmalwa haholo tse tshehetsang seholoho -Ha ho na boiteko bo entsweng ho sebedisa sebopheho se nepahetseng
MATSHWAO A: 15					
PUO, SETAELE LE TOKISO YA DIPHOSO Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo. Tshebediso ya puo, tlwaelo ya tshebediso ya puo, kgetho ya mantswe, matshwao a puo le mopeleto.	9–10 -Sehalo, rejistara, setaele le tlolontswe di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo ka tsela e babatsehang -Tshebediso ya puo e nepahetse ebole e bopehile haholo -Nehelano ha e na diphoso	7–8 -Sehalo, rejistara, setaele le tlolontswe di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo hantle -Ka kakaretso tshebediso ya puo ke e nepahetseng e bileng e bopehile hantle -Tshebediso ya tlolontswe e ntle haholo -Nehelano boholo ha e na diphoso	5–6 -Sehalo, rejistara, setaele le tlolontswe di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Nehelano e na le diphoso tse itseng tsa tshebediso ya puo -Tshebediso ya tlolontswe ke e lekaneng -Diphoso ha se tse nyotobedsang moeleso	3–4 -Sehalo, rejistara, setaele le tlolontswe ha di dumellane le maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo hanyane -Tshebediso ya puo e fosahetse ebole e tletse diphoso tse ngata -Tshebediso ya tlolontswe -Tshebediso e seng kae ya tlolontswe -Moelelo o nyotobedsang haholo	0–2 -Sehalo, rejistara, setaele le tlolontswe ha di dumellane le maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Nehelano e tletse diphoso e dubakane -Tlolontswe ha e dumellane le maemo -Moelelo o nyotobedsang haholo
MATSHWAO A: 10					